यथा केलिरैवतकं। अथ भाणिका।

(५५६) भाणिका श्लक्ष्णनेपथ्या मुखनिर्व्वहणान्विता।
कैशिकीभारतीवृत्तियुक्तैकाङ्कविनिर्म्मिता॥
उदात्तनायिका मन्दपुरुषो ऽत्राङ्कसप्तकं।
उपन्यासोऽथ विन्यासो विबोधः साध्वसं तथा॥
समर्पणं निवृत्तिश्च संहार इति सप्तमः।
उपन्यासः प्रसङ्गेन भवेत्कार्य्यस्य कीर्त्तनं॥
निर्व्वेदवाक्यव्युत्पत्तिर्विन्यास इति स स्मृतः।
भ्रान्तिनाशो विबोधः स्यान् मिथ्याख्यानन्तु साध्वसं॥
सोपालम्भवचः कोपपीडयेह समर्पणं।
निदर्शनस्योपन्यासो निवृत्तिरिति कथ्यते।
संहार इति च प्राहुर्यत्कार्य्यस्य समापनं॥

स्पष्टान्युदाहरणानि। यथा कामदत्ता। एषां सर्व्वेषामपि नाटकप्रकृतिकत्वेऽपि यथौचित्यं यथालाभं नाटकोक्तविशेषपरिग्रहः। यत्र च नाटकोक्तस्यापि पुनरुपादानं तत्र तत्सद्भावस्य नियमः। अथ श्रव्यकाव्यानि।

(५५७) श्रव्यं श्रोतव्यमात्रं तत् पद्यगद्यमयं द्विधा।

तत्र पद्यमयान्याह।

५५८) छन्दोबद्धपदं पद्यं तेनैकेन च मुक्तकं।
द्वाभ्यान्तु युग्मकं सन्दानितकं त्रिभिरिष्यते॥
कलापकं चतुर्भिश्च पञ्चभिः कुलकं मतं।